

Základy sociální politiky

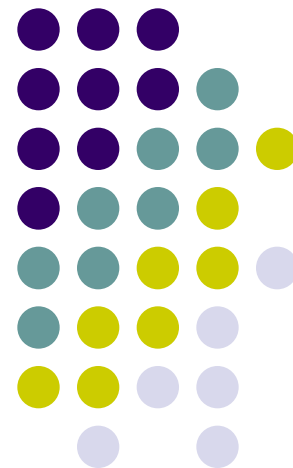
- vymezení

- přístup

- nástroje

- cíle

Mirka Wildmannová

Sociální politika

- **Jako praktická aktivita : vztah jedinců a sociálních podmínek jejich života**
- **Jako vědní disciplína: zabývá se zkoumáním procesu tvorby a realizace sociální politiky**

Sociální politika

- **Širší pojetí: zabývá se obecnými formami politického, hospodářského a sociálního života**
- **Užší pojetí: příprava a aplikace různých technik sociální intervence**

Vymezení sociální politiky

- **Konkrétní jednání zejména státu, kterým je ovlivněna sociální sféra společnosti**
- **Součást hospodářské politiky státu**

Přístup sociální politiky k problémům:

- **Aktivní SP (perspektivní)**
- **Pasivní SP (retrospektivní)**

Základní principy sociální politiky:

- **Princip sociální spravedlnosti**
- **Princip sociální solidarity**
- **Princip subsidiarity**
- **Princip participace**

Funkce sociální politiky

- **Ochranná**
- **Rozdělovací a přerozdělovací**
- **Homogenizační**
- **Stimulační**
- **Preventivní**

Objekty sociální politiky

- Jedinci ve společnosti
- Různé sociální skupiny dané země

Subjekty sociální politiky

- **Stát, jeho orgány**
- **Parlament**
- **Vláda a správní orgány státu: MPSV, OSSZ, Úřady práce ...**
- **Zaměstnavatelé – firmy**
- **Zaměstnavatelské , zaměstnanecké a odborové orgány**
- **Obce, jejich orgány a instituce**
- **Círky**
- **Občané, rodiny a domácnosti**

Nástroje sociální politiky

- ***Právní normy***
- ***Ekonomické nástroje***

Nástroje sociální politiky

- **Organizační a programové struktury**
- **Nátlakové akce**

Příjmy státního rozpočtu – kapitola 313 MPSV:

- Výnosy daní
- Platby sociálního a zdravotního pojištění
- Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- Příjmy z činnosti organizačních složek státu a odvody příspěvkových organizací
- Výnosy z podílu na clech včetně sankcí a úhrad exekučních nákladů v celním řízení

Výdaje ze SR – kapitola 313

MPSV:

- Výdaje na dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, výdaje na podporu v U, podpora při rekvalifikaci a na aktivní politiku zaměstnanosti
- Výdaje na dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče
- Výdaje na činnost organizačních složek státu
- Výdaje související s dluhovou službou

Nutno reagovat aktuálně – zohlednit časové hledisko

- **Sociální doktrína**
- **Program**

Kolektivní vyjednávání

- **Výrazně preventivní charakter, jednání o určitých sociálních skutečnostech mezi sociálními partnery**
- **Nástroj k udržení sociálního smíru**
- **Generální dohody**
- **Kolektivní smlouvy vyššího typu**
- **Podnikové kolektivní smlouvy**

Nástroje s aplikačním charakterem

- **Sociální příjmy**
- **Sociální služby**
- **Věcné dávky**
- **Účelové půjčky**
- **Úlevy a výhody**
- **Ceny spotřebního zboží a služeb – státní regulace cen**

Cíle sociální politiky

- **Sledovat zákonitosti společenského vývoje**
- **Zobrazovat potenciály budoucího rozvoje, možnosti, které mohou přivodit určité změny v SP**
- **Nutno konkretizovat (např. z hlediska času, způsobu řešení, nákladovosti)**

Oblasti – odvětví sociální politiky

- **Rodinná politika**
- **Zdravotní politika**
- **Sociální zabezpečení**
- **Vzdělávací politika**
- **Politika trhu práce a zaměstnanosti**
- **Bytová politika**

Cíle SP – dekompozice cílů podle hledisek:

- **Zda a jak cíle přispívají k uspokojování hmotných potřeb**
- **Naplnění obecného cíle**
- **Časové hledisko**